

[Gert Petersen.]

Der har været en prognose udarbejdet i 1960 gående ud på, at fra 1960 til 1980 fordobles byjorden i Danmark, fra ca. 800 km² til 1600 km². Det vil sige, at på 20 år fordobles den byjord, som vi har været mange århundreder, formodentlig et årtusinde, om at skabe. En sådan koncentreret udvikling kræver andre instrumenter end de gængse markedsmekanismer, som de foregående århundreder har haft at anvende. Derfor, hvis man virkelig ville en radikal jordlovgivning, ja, så måtte man acceptere princippet om ekspropriation til boligformål, til byformål, og jeg er da lige ved at tro, at der er flertal i denne sal for dette princip. Så måtte man acceptere dette princip og koble det sammen med princippet om, at jordens pris ansættes efter den hidtidige anvendelse. Man kunne så forestille sig, at det offentlige gradvis overtog den kommende byjord og bevarede denne jord i offentlig eje. Grundene kunne udlejes på jordrentevilkår. Jeg ved, at det er en tanke, som ikke står den nuværende statsminister så fjernt. Han har skrevet meget fornuftigt om jordlovsproblematik i Dansk Toldtidende, men det var, inden han blev statsminister. Det var i 1967, i juli-augustnummeret, side 284, hvor han peger på — jeg citerer:

„Endelig er der den mulighed, at kommunerne kunne *leje* grundene ud på såkaldte jordrentevilkår, d.v.s. med en prisreguleret forrentning og med uopsigelighed fra kommunens side. At eje er i dette tilfælde ikke bedre end at leje, når udnyttelsesmuligheden er den samme.“

Det kan jeg så fuldt ud tilslutte mig. Jeg håber også, statsministeren kan.

Men alt det får vi altså ikke noget af foreløbig. Vi får frigørelsesafgift, vi får afståelsesafgift, og når man ikke vil tage de radikale skridt til bekæmpelse af jordprisstigningerne, som er nødvendige, ja, så kan vi fra SFs side ikke have noget imod, at man i hvert fald vil tage det skridt, som det er at inddrage noget af denne prisstigning, og derfor vil vi efter omstændighederne, med de forbehold, som her er gjort, og som især er understregning af, at det jordlovskompleks, som vi efterhånden har fået overblik over, ikke løser vore jordproblemer, ikke løser jordprisproblemet, være forholdsvis

positive over for lovforslaget og prøve på under udvalgsbehandlingen at se, hvad man kan få ud af det. Vor endelige stillingtagen vil være afhængig af, om det er muligt at få visse ændringer igennem, om man fra regeringens side vil acceptere visse ændringer, eller om man vil majorisere det igennem, som det foreligger nu.

Sigsgaard: Nogleproblemet i lovforslagene er jo spekulationen. Hvis regeringsforslaget gør op med jordspekulationen eller griber alvorligt ind over for den, så må man se positivt på forslaget. Hvis det ikke sker, må man se meget mindre positivt på det.

Efter forslaget skal samfundet jo kun have en del af den værdistigning, som samfundet skaber ved at gøre et stykke landbrugsjord til byjord. Den tilfældige landmand, der ejer jorden, skal stadig have sin store del. Men når regeringen nu foreslår, at samfundet skal have sin del af gevinsten, må det jo være, fordi regeringen erkender, sådan som hr. Gert Petersen var inde på det, at værdistigningen er skabt af dette samfund. Regeringen foreslår altså med andre ord, at en del af de værdier, som den erkender er samfundsskabte, skal gå til nogle i denne forbindelse tilfældige privatpersoner, og det vil igen sige, at det, regeringen vil gøre efter lovforslagene her, er, at den vil dele samfundets værdier — og man siger, det er samfundets værdier — den vil dele samfundets værdier ud til tilfældige mennesker.

Her rejser sig det spørgsmål: kan en regering virkelig det? Er det overhovedet muligt, burde det være muligt, såfremt hele folketinget erkender, at disse værdistigninger er samfundsskabte, at det samme folketing så disponerer over dem ved at give dem til personer, som ingen andel har i skabelsen af dem? Det ville svare fuldstændig til, at folketinget besluttede, at borgerne i Fåborg, det var nu sådan nogle rare mennesker, og så bevilgede man en halv eller én hel million kroner til hver af dem. Det er jo i den størrelsesorden, vi arbejder, når vi taler om disse ting. Det var der ingen, der ville drømme om at gøre, det ville være helt utænkeligt, at et folketing kunne gøre noget sådant, men det her er altså ikke utænkeligt, og det er lige så tilfældigt.

Derfor må man jo spørge: hvorfor er det